

§ 664

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Kalevan toivomusponnosta, joka koskee rakentami- sesta luonnolle aiheutuvien haittojen minimointia Vallisaaren ja Ku- ninkaansaaren asemakaavassa

HEL 2020-009744 T 00 00 03

Hankenumero 5264_187

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Vallisaari ja Kuninkaansaari ovat linnoitushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti sekä luonnonympäristön kannalta arvokasta aluetta. Saaret ovat Suomen valtion omistamia ja Metsähallituksen hallinnoimia alueita, jonne on laadittu asemakaava yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Asemakaavan ja Metsähallituksen tavoitteena on kehittää aluetta merkittävänä luontomatkailun kohteena siten, että alueen arvot luonnonsuojelukohteena ja arvokkaana kulttuurihistoriallisena ympäristönä eivät vaarannu. Alueelle laadittu asemakaava ei osoita saarille kaupungin omistamaa tai hallinnoimaa yleistä aluetta, kuten katuja tai puistoja. Saarten rakentamisen, hoidon ja ylläpidon suunnittelu sekä niiden toteuttaminen on siten maanomistajan vastuulla.

Asemakaavatyön aikana on tehty laajasti erilaisia selvityksiä ja kartoituksia asemakaavatyön tueksi. Alueelta tunnistetut moninaiset arvot on huomioitu ja niiden turvaamiseksi Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavassa on annettu tarkkoja määräyksiä erityisesti rakentamiseen ja saarten luontoympäristön suojeluun ja säilyttämiseen liittyen. Metsähallitus on tehnyt esityksen merkittävän osan alueesta rauhoittamiseksi luonnonsuojelulain nojalla.

Asemakaavassa määrätään, että avokallioille rakennettaessa tulee maisemallisia haittoja aiheuttavia louhintoja välttää. Saarten luonnonsuojelun kannalta merkittävimpiä arvoja sisältävät alueet on merkitty kaavassa SL-alueiksi. Suurin osa arvokkaista niittybiotoopeista, kuten linnoitusniityt ja -kedot, kalliokedot ja merenrantaniityt, sijoittuvat SR-alueelle, joka on asemakaavassa osoitettu paitsi historiallisesti ja maisemallisesti, myös luonnonympäristön kannalta arvokkaaksi kokonaisuudeksi. Alueita tulee hoitaa niin, että niiden arvot ja ominaispiirteet säilyvät. Kunnostettavien ja uusien viheralueiden suunnittelussa tulee huomioida asemakaavamääräysten mukaisesti alueen ominaispiirteet ja toimenpiteiden tulee perustua ajantasaisiin selvityksiin.

Metsähallituksen tavoitteena on kehittää Vallisaarta ja Kuninkaansaarta vastuullisesti noudattaen kestävä kehityksen periaatteita. Tämä koskee kaikkia ratkaisuja ja tarkoittaa sitä, että vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja maisemaan arvioidaan aina tarkoin suunnitteluprosessien aikana. Metsähallitus tulee edellyttämään rakennushankkeisiin ryhtyviltä tarvittavat selvitykset ja suunnitteluvaiheessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maisemaan sekä lajiston ja mm. kallioalueiden säilyttämiseen sekä hankkeiden ympäristövaikutusten minimoimiseen rakennuspaikoilla ja niiden lähiympäristössä. Rakentamiseen ja piha-alueiden suunnitteluun liittyvien asemakaavamääräyksien toteutumisen valvonta tapahtuu rakennuslupien yhteydessä.

Kaupunkitasolla Helsingin saaristo on tunnistettu tärkeäksi osaksi Helsingin niittyverkostoa. Vuonna 2020 käynnistyneen ja 2021 jatkuvan niittyverkostotyön sisältönä on niittyverkoston tunnistaminen, vahvistaminen, säilyttäminen ja kehittäminen. Verkostotyön yhteydessä käydään vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa myös Metsähallituksen kanssa. Verkostotyö ohjaa tulevaisuudessa tavoitteellisesti osaltaan myös Vallisaaren ja Kuninkaansaaren niittyverkostojen kehittämistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Atte Kalevan toivomusponsi koskien rakentamisesta luonnolle aiheutuvien haittojen minimointia Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavassa Kvsto 26.8.2020 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Hyväksyessään 26.8.2020 Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavan kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen.

”Hyväksyessään Vallisaaren ja Kuninkaansaaren ym. alueiden asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuuksia miten rakentamisesta luonnolle aiheutuvat haitat voidaan minimoida, erityisesti maankaivu- ja kallionlouhintatöiden osalta. Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuuksia suojella alueen arvokkaita niittybiotooppeja ja suosia uusilla ja kunnostettavilla viheralueilla niittyä esimerkiksi nurmen sijaan.” (Atte Kaleva)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 1.12.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Atte Kalevan toivomusponsi koskien rakentamisesta luonnolle aiheutuvien haittojen minimointia Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavassa Kvsto 26.8.2020 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano